

PROEMI

Enriqueta Pons, tan vinculada a les excavacions arqueològiques que de molts anys ençà porta a cap la Direcció del Museu Arqueològic de Girona a la nostra comarca de Torroella de Montgrí, em convida a fer un proemi de l'excrupolós treball que ha realitzat sobre el cau d'en Calvet, de les excavacions que l'autora va rematar-hi i de les posteriors troballes arqueològiques.

Aquesta cavitat ens era coneguda de molts anys passats. Una vegada hi recollírem, en el que llavors consideràvem un cau de conills o de guilla, uns fragments d'ossos que lliuràrem al professor Pericot. Els va perdre i ja mai no coneguèrem la seva naturalesa.

Pel març de 1976, Marcel·lí Calvet, veí de Torroella, en una cacera pels galters del mont Pla, se li va "encauar" un conill dins aquella cavitat. Quan el va anar a treure li va seguir un fragment de crani humà. Va avisar-nos sobre la troballa i ens va acompanyar al cau, i vàrem constatar que era el conegut cau del qual feia temps havien sortit aquells ossos que enviàrem al senyor Pericot. Els conills havien convertit el sòl en una cruïlla de forats i corredors.

Per la troballa que va fer M. Calvet, a l'hora de catalogar la cavitat dintre els caus d'interès arqueològic del Montgrí, vàrem decidir denominar-lo cau d'en Calvet.

El mes de maig d'aquell mateix any, alguns components del Centre d'Estudis del Montgrí –Xavier Puig, Àngel Quintana, Jordi Pagès, Miquel Riera i jo mateix– iniciàrem una neteja i ampliació de l'entrada del cau, que ens aquells moments era un seguit de corredors oberts pels conills entre una barreja d'ossos humans. Vàrem arribar a la conclusió que s'havien fet diferents enterraments en diferents vegades i que, a cada nova inhumació, es procedia a l'ajustament de les restes anteriors cap al fons del cau, on devia haver-hi una amalgama d'ossos barrejats amb terres i graves despreses de les parets i del sostre o que hi havien entrat per les esquerdes del sostre. L'aigua de les pluges en contacte amb aquestes restes devia contribuir a formar una gran quantitat de carbonat càlcic que devia malmenar i cremar la major part de les restes d'ossos.

Un cop reconeguda la importància d'aquest jaciment i enterrament col·lectiu, es va comunicar al Ministerio de Educación y Ciencia de

Madrid, amb la sol·licitud pertinent del permís oficial per continuar treballant a la cata oberta. L'estament oficial va manifestar que corresponia la direcció dels treballs de recerca al director del Museu Arqueològic de Girona, el qual nomenaria la persona que designés el Centre d'Estudis del Montgrí.

La contesta era al juliol de 1976 i al mes següent proposàrem Enriqueta Pons per portar a cap aquest treball i la direcció de les excavacions.

En aquelles dates s'havia afegit al Centre d'Estudis del Montgrí l'estimat Joan Torró que ja tenia la dèria d'endinsar-se dins l'estudi de la medicina i va recopilar les dades antropològiques. Llàstima que els papers es perdessin.

El juliol de 1977, Enriqueta Pons era nomenada inspectora d'excavacions en el Montgrí, mentre es projectava l'excavació definitiva del cau d'en Calvet.

Com en tots els treballs arqueològics que ha dut a terme l'autora del present PAPERS DEL MONTGRÍ, són d'una estima considerable l'estudi i les consideracions que ha fet sobre la naturalesa de les troballes del cau d'en Calvet. Ha aconseguit, a més, que es fes l'estudi antropològic de les restes inhumades en aquest cau, que tantes vegades havíem reclamat a la Universitat de Barcelona. És el colofó amb què tanca Enriqueta Pons aquest marc d'estudi i que obre un novell i més ampli coneixement d'aquells pagesos torroellencs que fa prop de quatre mil anys devien poblar els faldars de les nostres muntanyes.

Josep Vert i Planas
Octubre de 1991

*Joan Torró, J. Pagès, Xavier Puig, Joan Falgàs
13 de juny de 1976*

*Joan Falgàs, Xavier Puig, Ma Teresa Vert, Josep Vert
25 d'abril de 1976
PRIMERES RECERQUES CAU D'EN CALVET*